

Miasto Jasło

Współpraca bilateralna
w ramach Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast

29 sierpnia 2025 r.

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

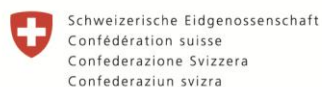
Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss State Secretariat for Economic Affairs SECO

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Embassy of Switzerland in Poland

Jasło

Liczba mieszkańców: 31.773

Powierzchnia: 36,52 km²

Lokalizacja: województwo podkarpackie

Odległość od Warszawy: 414 km (4 h 25 min.)

Połączenia komunikacyjne:

- bliskość autostrady A4 (zjazd w Dębicy – 48 km)
- drogi: krajowe nr 28 i 73 i wojewódzka 992,
- linie kolejowe nr 106 i 108 (pasażerskie) i nr 618 (towarowa).
- lotniska: Kraków-Balice (155 km), Rzeszów-Jasionka (82 km)

Rola miasta w regionie: funkcja subregionalna

Miasta partnerskie i zaprzyjaźnione:

- Słowacja (Vranov nad Topľou, Trebišov, Bardejov, Humenné, Liptovský Mikuláš)
- Węgry (Makó, Sáropatak)
- Czechy (Hodonín, Praga 10 Dzielnica)
- Ukraina (Truskawiec, Sambor)
- Rumunia (Székelyudvarhely)
- Serbia (Kikinda)

Tożsamość i potencjał

Kluczowe specjalizacje gospodarki

- **tradycyjne przemysły:** meblarstwo (Nowy Styl sp. z o.o. - fabryka także w Szwajcarii, Kronoflooring Sp. z o.o., Grupa Kronospan, Grupa Tarkett Sp. z o.o.), tworzywa sztuczne (Splast sp. z o.o., Gamrat S.A.)
- **niszowe:** sprzęt rehabilitacyjny (Habys sp. z o.o.), pektyny (Herbstreith & Fox Jasło sp. z o.o.)

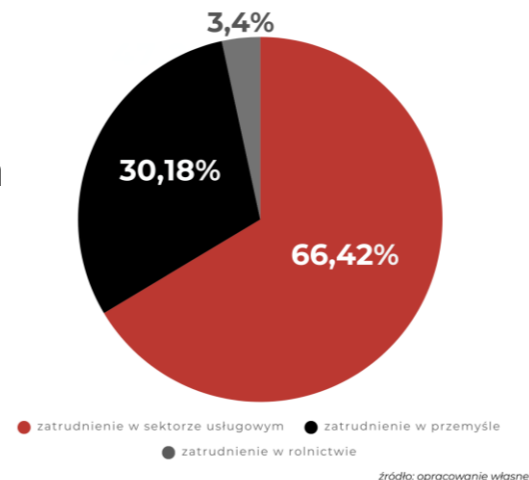
Edukacja ponadpodstawowa – liczba uczniów – 6201 (stan na 2023 r.)

- Kierunki: inżynieryjno-techniczny (1037 uczniów w 2023 r.), biznesu i administracji (568), technologii informacyjnych (500) oraz architektury i budownictwa (382) i produkcji i przetwórstwa (226).

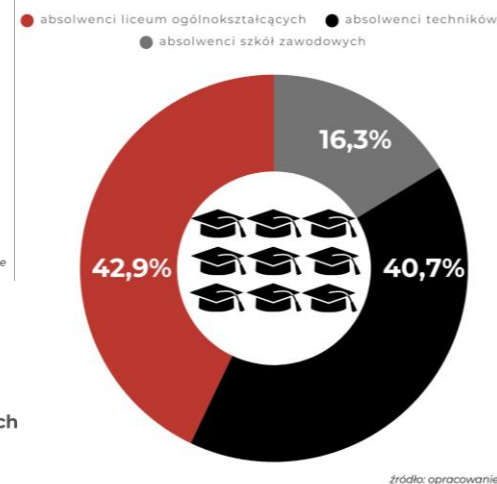
Szkoły ponadpodstawowe i placówki edukacyjne

- I LO, II LO, Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Usługowych i Spożywczych, Zespół Szkół Nr 3 i Nr 4 (technika mechaniczne), Zespół Szkół nr 4 (technikum – ekonomista, reklama, grafika), Zespół Szkół Budowlanych, Centrum Kształcenia Zawodowego Nr 1, Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

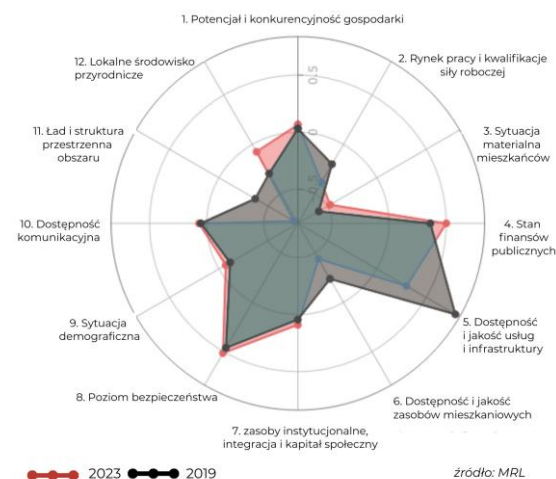
Struktura zatrudnienia mieszkańców Jasła w poszczególnych sektorach gospodarki

Struktura absolwentów jasielskich szkół średnich

Wskaźnik rozwoju w 12 obszarach

GENIUS LOCI

Miasto feniks - Jasło to jedyne miasto w Europie niemal całkowicie zburzone podczas II wojny światowej, nie w wyniku walk, lecz celowej destrukcji (zniszczenia w 97%), odbudowane staraniami samych mieszkańców.

Blisko natury – u podnóża Karpat, niedaleko Magurskiego Parku Narodowego, w dolinie trzech rzek, które nadają miastu rytm, naturalne granice i niepowtarzalny charakter.

Małe miasto wielkich ludzi - za sprawą Ignacego Łukasiewicza rozwijał się tutaj przemysł naftowy i powstała pierwsza na świecie destylarnia ropy naftowej – te tradycje kontynuuje **UNIMOT (AVIA)**. Dzięki Hugonowi Steinhausowi matematyka znalazła wiele praktycznych zastosowań w życiu codziennym, jak np. „rozmiarówka” odzieżowa, a Rudolf Weigl wynalazł szczepionkę przeciwko tyfusowi.

U nas działa **Nowy Styl** - fabryka mebli, która z Podkarpacia pokazuje całemu światu (również w Szwajcarii), że codzienny komfort ma ogromne znaczenie.

Cenimy slow life - Jasło zachowało atmosferę spokojnego – 15 minutowego - **rodzinnego miasteczka**, w którym masz czas na spędzenie czasu z rodziną i znajomymi.

Genius loci Jasła - to połączenie **żywołu natury, żywotności naszej wspólnoty** - także w obliczu trudnych doświadczeń historycznych – i **spokoju codzienności**.

Nasz projekt w PSPRM

Tytuł projektu: **RozwijaMY Jasło!**

Najważniejsze działania i kluczowe rezultaty:

- **Budowa kompostowni osadów ściekowych**
 - kompost jako produkt, czystsze środowisko i zdrowsi mieszkańcy.
- **Rozwój i wykorzystanie energii odnawialnej**
 - lokalna produkcja z OZE, niższe koszty i redukcja emisji.
- **Poprawa dostępności transportowej**
 - nowoczesne Centrum Komunikacyjne, mniejsze emisje, większa mobilność.
- **Wsparcie młodzieży na lokalnym rynku pracy**
 - nowe perspektywy zawodowe, zatrzymanie młodych w Jasło.
- **Wykorzystanie potencjału przedsiębiorczości**
 - silniejsze lokalne firmy, nowe miejsca pracy.
- **Promowanie włączenia społecznego**
 - lepsze usługi społeczne i zdrowotne, wsparcie osób niesamodzielnych i ich rodzin.
- **Miasto to JA(sło) – aktywizacja mieszkańców**
 - większe zaangażowanie mieszkańców, dynamiczne NGO, centra aktywności na osiedlach.

Całkowity budżet projektu: 105 313 084,68 zł (473 908 881,06 CHF)

Współpraca bilateralna w PSPRM

Nasza motywacja:

Szukamy Partnera - mentora, który potrafi odwrócić niekorzystne trendy:

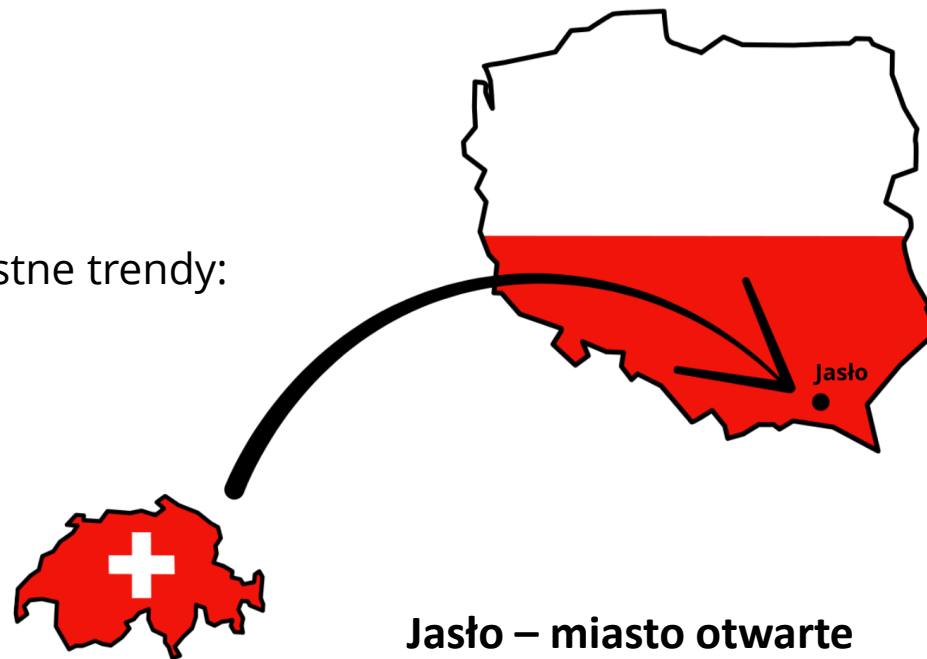
- zatrzymać odpływ młodych,
- pobudzić aktywność społeczną,
- zwiększyć zaufanie do władz lokalnych,
- połączyć rozwój z ekologią.

Cel, który chcemy osiągnąć:

- uczyć się od najlepszych: jakość życia, zarządzanie strategiczne i kontrola zarządcza, smart solutions,
- otworzyć miasto na mieszkańców – dialog i współdecydowanie,
- inspirować się ekologicznymi innowacjami.

Nasze doświadczenie i atuty jako partnera:

- doświadczenie w projektach krajowych i europejskich,
- determinacja w walce z demograficznymi i gospodarczymi wyzwaniami,
- otwartość na współpracę międzynarodową i wymianę know-how,
- gotowość do wdrażania zmian – **chcemy działać, nie tylko obserwować!**

**Jasło – miasto otwarte
na szwajcarskie doświadczenie!**

Obszary i formy współpracy

Obszary :

- Partycypacja społeczna i dialog z mieszkańcami
- Innowacje w zarządzaniu miastem i kontrola zarządcza
- Ekologia i zrównoważony rozwój

Formy współpracy/wsparcia:

benchmarking - porównanie praktyk, procedur i wyników Jasła z doświadczeniami szwajcarskiego partnera, aby zidentyfikować obszary do poprawy i adaptacji sprawdzonych praktyk.

job shadowing - bezpośrednie śledzenie codziennych działań szwajcarskiego samorządu, procesów decyzyjnych i wdrażania projektów w praktyce.

warsztaty tematyczne - dotyczące partycypacji społecznej, cyfryzacji, ekologii czy innowacji w zarządzaniu miastem.

case studies - analiza konkretnych przykładów udanych projektów i działań partnera szwajcarskiego oraz wypracowanie wniosków do zastosowania w Jasle.

wizyty studyjne - odwiedzanie instytucji, projektów lub inicjatyw w Szwajcarii, które odpowiadają wyzwaniom Jasła.

doradztwo strategiczne i mentoring - stałe wsparcie ekspertów partnera podczas realizacji zadań, projektów, rozwiązywaniu konkretnych problemów i wyzwań.

Od czego możemy zacząć?

Propozycja pierwszych kroków:

spotkania online – wstępna prezentacja wyzwań i celów, ustalenie priorytetów.

wyznaczenie zespołów roboczych – osoby odpowiedzialne za partycypację, innowacje i ekologię.

wspólny plan działań – harmonogram wizyt, warsztatów i konsultacji.

analiza stanu wyjściowego i benchmarking – porównanie praktyk Jasła z partnerem.

wstępny budżet i zasoby – określenie finansów i podziału obowiązków.

plan komunikacji – jak będziemy się spotykać, raportować i wymieniać informacje.

Jakim doświadczeniem możemy się podzielić?

Zasoby i doświadczenia miasta:

Jasło jest **ambitne i dynamiczne** – szybko adaptuje nowe rozwiązania i uczy się od partnerów i chętnie wdraża dobre praktyki.

W małym mieście – takim jak Jasło – łatwiej wprowadzać zmiany, obserwować ich skutki i mierzyć efektywność projektów.

Partner szwajcarski może zobaczyć **realny wpływ swojej wiedzy i wsparcia** w praktyce.

Mieszkańcy Jasła są **zaangażowani i zmotywowani**, co zwiększa efektywność współpracy.

Jasło skutecznie uczestniczyło w projekcie międzynarodowym finansowanym z funduszy norweskich „**Jasło – moje miasto, mój dom**”.

Miasto zdobyło doświadczenie w zakresie: współpracy z partnerami zagranicznymi, zarządzaniu projektami międzynarodowymi, wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w skali lokalnej.

Na przestrzeni 21 lat Jasło pozyskało dofinansowanie dla **ponad 90 projektów**, o łącznej wartości ponad **332 mln zł (ok. 1.494 mln CHF)**

Fot. Marek Maśniak

Dane kontaktowe

Osoby do kontaktu:

Przemysław Baciak, zastępca Burmistrza Miasta Jasła

Iwona Domaradzka-Wietecha, kierownik wydziału

Funduszy Zewnętrznych

Agata Koba, rzecznik prasowy

Bezpośredni e-mail: p.baciak@um.jaslo.pl
i.domaradzka@um.jaslo.pl
rzecznik@um.jaslo.pl

Bezpośredni telefon: +48 13 44 86 377
+48 13 44 86 349
+48 13 44 86 315

Kompetencje językowe:

Język angielski - komunikatywnie

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

ENCO
urbaplan

POLSKO-SZWAJCARSKI
Program Rozwoju Miast

